

Zomerserie: Mensen van de weg
Dagthema: Onderweg

Overweging 31 juli 2016 – Maruja Bredie

Lector: Jonne Meij

“... ‘Liefde voor mensen is mijn drijfkracht.
Elke ontmoeting zie ik als een nieuwe kans.
Ik weet niet wanneer die verborgen lichtstraal net nodig is
om iets in de ander of mij te beroeren.
En ik zie dat liefde steeds meer de overhand krijgt’ ...”

Eerste lezing: Psalm 25: 6-9

Tweede lezing: Lukas 9: 56-59 en 10, 3-6

Derde lezing: De wijze lessen van de Boeddha

Welkomslied: Ik zie

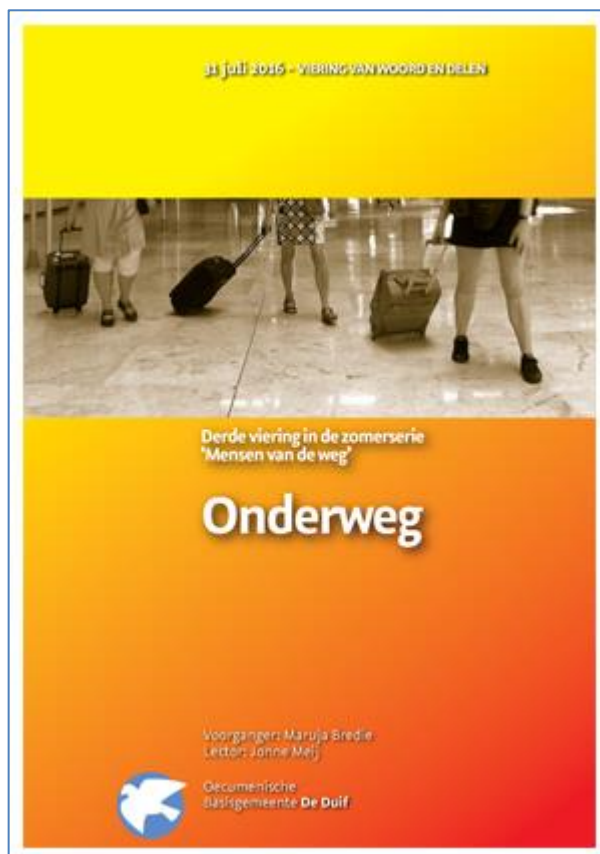
Claudia de Breij

Je denkt dat je alleen bent
en dat niemand naar je kijkt
Je denkt dat je voor niks rent
dat je toch nooit iets bereikt
Je denkt dat niemand ziet
hoe ongelofelijk hard je werkt
Je denkt dat al jouw moeite
door geen mens wordt opgemerkt

Het is donker om je heen
en je knijpt je ogen dicht
Zo kun je zelf niet zien. Maar ik zie jou
Ik zie jou. Ik zie jou. Ik zie jou
Ik zie jou. Ik zie jou. Ik zie jou. Ik zie jou

Je denkt dat je niet mooi bent
en verstopt je gezicht
De littekens van vroeger
wil je onttrekken aan het zicht
Je denkt als ik niet kijk
dan kijkt er ook niemand naar mij
Wat ik niet onder ogen zie dat gaat vanzelf voorbij

Het is donker om je heen en je knijpt je ogen dicht
Zo kun je zelf niet zien. Maar ik zie jou
Ik zie jou. Ik zie jou. Ik zie jou
Ik zie jou. Ik zie jou. Ik zie jou. Ik zie jou

Het is donker om je heen en je knijpt je ogen dicht
Zo kun je zelf niet zien dat jij alles verlicht

Je durft het nog niet aan je blik is naar de grond gericht
Je ziet me niet eens staan ik sta te stralen in jouw licht
Je waant jezelf alleen loopt bijna ongezien voorbij
Kijk omhoog, kijk om je heen
Oh en kijk, als je blijft naar mij

Want ik zie jou
Ik zie jou. Ik zie jou. Ik zie jou
Ik zie jou. Ik zie jou. Ik zie jou. Ik zie jou

Gedicht: de niet genomen weg

Robert Frost

Twee wegen scheidden in een geel woud,
en spijtig was ik een eenzame reiziger
die niet beide volgen kon, lang stond ik
en bekeek er één zo ver als ik kon
tot waar hij afboog in het kreupelhout.

Dan nam ik de andere, die niet beter leek,
en misschien deed ik de beste keuze,
want zijn gras wou platgetreden worden;
in zoverre dat ze belopen werden
waren ze allebei evenveel omgewoeld.

En beide lagen die morgen gelijk bedekt
met blaren die niet zwart getreden waren.
o, ik bewaarde de eerste voor een andere dag!
maar wetend hoe een weg ergens heenleidt,
twijfelde ik of ik ooit terug zou komen.

Ik zal dit vertellen met een zucht
ergens eeuwen en eeuwen later;
Twee wegen scheidden in een woud, en ik-
ik nam de weg die het minst bewandeld werd,
en dat maakte een wereld van verschil.

Welkom en inleiding

Welkom lieve mensen, welkom hier vandaag in dit bijzondere godshuis, dat al vele jaren het prachtige decor vormt van onze zondag vieringen. Voor degenen die vandaag of niet echt wakker zijn of misschien spontaan zijn binnen gelopen, het is vandaag de derde zondag in de zomerserie en dat betekent dat het prachtige huiskoor van de Duif zelf aan het genieten is van een heerlijk welverdiende vakantie. Dat houdt in dat er vandaag geen life muziek is, maar ik hoop en dat kunt u me straks vertellen, dat wat ik voor vandaag aan muziek bij elkaar heb gezocht, dat jullie dat kunnen waarderen en van kunnen genieten.

Een mooi en bijzonder palet van kleuren

Diana zei het vorige week al we zitten midden Gay Pride weken hier in Amsterdam dat betekent dat er aandacht is voor de vele schakeringen die het mens zijn met zich mee brengt

De regenboog kleuren, een bekend symbool hierbij is soms de afgelopen dagen in het echt buiten aan de hemel te bewonderen geweest.

De regenboog, een mooi en bijzonder palet van kleuren dat ons vertelt dat we verschillende kleuren hebben, verschillende achtergronden, geaardheid maar ook dat dat wonderbaarlijke palet heel mooi en harmonieus kan schitteren mits je daar oog en respect voor hebt. Ieder mens in zijn eigenheid is belangrijk, ik vind het eigenlijk gênant dat ik dat nog moet zeggen alsof dat iets bijzonders is, iets wat we niet weten of moeten leren. De bizarre gebeurtenissen in de actualiteit, die ons steeds opschrikken en verdrietig maken, laten ons weten dat herhalen en opnieuw zeggen en uitdragen nodig is.

We weten niet eens wat er achter de hoek van de straat op ons wacht!

Mensen van de weg, bijzonder personen uit verschillende tradities zijn mensen van de weg geweest. Onze voorgangers, die ons hebben laten zien hoe hun weg is gegaan en hoe zij anderen daar deelgenoot van hebben gemaakt. Zo ook ons, want al denk je wat doe ik ertoe, ik ben niet echt belangrijk, niemand kijkt er toch naar mij.

Ik zie jou, ik zie jou, zong Claudia de Breij. Ik zie jou gaan en onderweg zijn. Want dat zijn we met zijn allen we zijn onderweg in dit leven. Waarheen en met welk doel? Wie zal het zeggen, weten we dat zelf. We weten niet eens wat er achter de hoek van de straat op ons wacht! We gaan die ene weg, we maken

keuzes, we denken dat we goed kiezen, we twijfelen. Dan nam ik de andere die niet beter leek, en misschien deed ik de beste keuze. Dat laatste mag je hopen maar is natuurlijk niet zeker. Het is de weg die je vindt die je moet gaan, soms in je gevoel door de omstandigheden gedwongen en gestuurd maar toch met open ogen.

Goede schoenen en brood mee

Onderweg zijn is soms lastig en eenzaam. Je bent niet klaar, je bent op zoek. Wij zijn niet zo goed in onzekerheden en onduidelijkheden. We willen graag horen dat we zinnig bezig zijn, onderweg mag niet te lang duren en moet vooral wat opleveren. Goede schoenen en brood mee, maar als de boterhammen op zijn is, vinden wij, de reis ten einde. Misschien moeten we maar een beetje om onszelf lachen. Ik hoef jullie toch niet te vertellen dat het zo niet in elkaar zit. Wij hier samen we hebben alleemaal ons eigen verhaal van onderweg zijn en we delen nu juist onze ervaringen met elkaar om de ander tot steun en troost te zijn.

Fijn dat je er bent, ook onderweg, vertel eens!

Lied: liefde heeft geen longen

Huub Oosterhuis, Antoine Oomen

Liefde heeft geen longen maar zij ademhaalt en zingt
en wat zij heeft gezongen klimt over steile hoogten. (2x)

Korte, lange, vlagen kussen, zwermen zoenen noem je liefde
dat betonnen knoesten twijgen, groen blad, rooie wangen krij-gen.
Maar ook harde noten kraken, stenen slijpen tot zij zingen,
stenen kloven tot zij stromen.

Maar ook cederhoven planten,
rozenperken in woestijnen, noem je liefde.
Maar ook blinde ogen wenken, doden drenken noem ik liefde,
en de zon, met al zijn felle zachte stralen,
vuursteen tussen diamanten.

Liefde heeft niet één paar handen, geen paar voeten,
maar zij treedt je tot je wijn bent,
maar zij kneedt je voor elkaar tot daag'lijks brood.
Liefde heeft geen hart, geen schoot,
maar je wordt uit haar geboren tot je dood. (2x)

1e Lezing: Psalm 25: 6-9

Denk aan uw barmhartigheid, Eeuwige, aan uw liefde door de eeuwen heen.
Denk niet aan de zonden van mijn jeugd, maar denk met liefde aan mij en laat uw goedheid spreken, Eeuwige.
Goed en rechtvaardig is de Eeuwige.
Hij wijst zondaars de weg, wie nederig zijn leidt hij in het rechte spoor en leert hun zijn paden te gaan.

2e Lezing: Lukas 9: 56-59 en 10, 3-6

Zij gingen verder naar een ander dorp. Terwijl zij hun weg vervolgden zei iemand tegen hem: "Ik zal u volgen waarheen u ook gaat". Jezus zei tegen hem: "De vossen hebben holen en de volgens hebben nesten maar de mensenzoon kan zijn hoofd nergens te ruste leggen". Tegen een ander zei hij "volg mij. Ga op weg en bedenk wel ik zend jullie als lammeren onder de wolven. Neem geen geldbuidel, geen reistas en geen sandalen mee en groet niemand onderweg. Als jullie een huis binnen gaan, zeg dan eerst: "Vrede voor dit huis". Als er een vredelievend mens woont, zal jullie vrede et hem zijn; zo niet dan zal die vrede bij je terug keren.

Lied: Circle of Life

Collabro

From the day we arrive on the planet
And, blinking, step into the sun
There's more to see than can ever be seen
More to do than can ever be done

There's far too much to take in here
More to find than can ever be found
But the sun rolling high
Through the sapphire sky
Keeps great and small on the endless round

It's the Circle of Life
And it moves us all
Through despair and hope
Through faith and love

Till we find our place
On the path unwinding
In the Circle
The Circle of Life

It's the Circle of Life
And it moves us all

Through despair and hope
Through faith and love

Till we find our place
On the path unwinding
In the Circle
The Circle of Life

3e lezing: De wijze lessen van de Boeddha

Desmond Biddulph

Herontdekker van een oeroude weg

De Boeddha was niet in het bezit van een unieke waarheid, maar er wordt gezegd dat hij “een oeroude weg naar een oeroude stad heeft herontdekt”. Hij beweert niet dat hij als enige toegang heeft tot een almachtig en alwetend wezen. Maar als een wegbereider heeft hij het pad dat helemaal overgroeid en verwilderd was, opnieuw begaanbaar gemaakt.

“Stad” staat voor een plaats waar beschaving heerst, die veilig is, een toevluchtsoord waar voldoende eten en drinken voorhanden is. “Stad” staat ook symbool voor menselijke beschaving en harmonie. Dit in tegenstelling tot de gevaarlijke reis door de wildernis tijdens welke iemand ten prooi kan vallen aan wilde beesten, rovers en vele andere gevaren.

Het pad toont dat de gevoelens van angst, vervreemding en zinloosheid waar mensen last van hebben, op kunnen lossen.

De reis haalt individuen uit hun isolement. Hun eenzaamheid en verder uit alles wat er bij de existentiële malaise van het mens-zijn hoort. Deze reis brengt ons terug naar onze oorsprong, om in dit menselijk lichaam het geluk te vinden.

Overweging

De weg die je niet nam, je loopt door een stil bos als plotseling de weg zich splitst. Twee paden lopen verder, welk pad neem je? Ze lijken allebei even aantrekkelijk en verdwijnen verderop in de lage begroeiing. Het ene pad is wel duidelijker belopen dan de andere. Op het stille pad zul je misschien af en toe verdwalen. Moelijker, misschien verrassender. Het is een gok.

Er zijn twijfels en er moeten keuzes gemaakt

Volgens Anne Wesseling is het gedicht van Robert Frost misschien wel het mooiste gedicht over twijfelen en levenskeuzes, omdat het zo duidelijk beschrijft hoe dat voelt, twijfelen. Twijfelen, twee, twee keuzes, je wikt, je weegt. Wikken doe je met het gewicht in je hand, goh hoe zwaar zou het zijn, jouw hand wikt en bepaalt. Twijfelen, het moment van twijfelen zegt iets over wie je bent of over wie je wilt zijn. Woorden die hierbij passen zijn: overwegen, intuïtie, onzekerheid. En wat zijn we daar goed in, twijfelen het lijkt wel of ons brein daarvoor gemaakt is. We maken plannen, we kijken vooruit, we draaien ons nog eens om, wat was er ook toen en toen gebeurd, we horen wat anderen ervan vinden. En oh oh wat zijn we bang om de verkeerde keuzes te maken. Het is altijd gedoe. We leven wat dat betreft echt in een lastige tijd. Ook het grotere panorama om ons heen, het wereldtoneel laat zien, dat er twijfels zijn en keuzes gemaakt moeten worden. Hoe meer je argumenten zoekt, hoe drukker je erom maakt, hoe lastiger en ingewikkelder het wordt.

Je twijfel kan een goede eigenschap worden als je hem opvoedt schreef dichter Rainer Maria Rilke. Hij legt uit dat je de twijfel moet bevragen, waar komt het door dat je twijfelt? Niet

bang zijn dóórvragen, onderzoeken. Als je dat volhoudt wordt de twijfel een instrument om jezelf te ontwikkelen. Als je twijfelt of je iets kunt, waardoor komt dat dan precies? Steeds een stapje verder. Steeds een stapje zekerder. Steeds een beetje meer zelfvertrouwen. Zoals hij het toelicht is twijfel dus een soort hulpmiddel een soort pad, je kunt het aflopen en onderweg benieuwd zijn naar wat je tegenkomt. Stephen Bachelor, auteur van het boek: Het geloof in de twijfel, verbleef lange tijd in het Songgwang klooster in Zuid-Korea. Drie dingen zijn belangrijk op onze levensweg zegt hij: vertrouwen, twijfel en moed. Volgens hem gaat het in het leven om het accepteren van de twijfel als kern van ons bestaan en het vertrouwen in onszelf hebben dat we de moed hebben om het pad te nemen en helemaal uit te lopen. Wat je doet is goed, zonder twijfel. Zo gezegd zo gedaan toch?

Lastig. Maar niet onmogelijk of hopeloos

Het is wel lastig als je hebt meegekregen dat je voor een dubbeltje geboren bent en dus nooit een kwartje zult worden,

het is wel lastig als je lijf je in de sterk laat en je niet in staat bent om echt te kiezen,

het is wel lastig als je alles wat veilig en vertrouwd was bent kwijt geraakt en je nu alleen op pad moet gaan,

het is wel lastig als je meer onzeker wordt gemaakt door mensen die het niet goed met je menen en je op een dwaalspoor zetten.

Het is wel lastig, maar niet onmogelijk of hopeloos. Boeddha zegt: In ons leven is verandering onvermijdelijk, is verlies onvermijdelijk. In het aanpassingsvermogen en het gemak waarmee we verandering ondergaan liggen ons geluk en onze vrijheid. We zijn onderweg en we zitten dus gelukkig op het rechte spoor. Gedicht van Johan: Recht strekt de weg zich uit voor mij. Ik kan het eind niet zien. Ken alleen de geruchten van oude reizigers, zelf zoekend naar een ideaal. Ze tastten voor zich in de lucht. Hun droom door vrienden afgedaan als mooie woorden. Maar ik weet dat ik niet zonder kan. De sleutel die mijn harde hart kan breken, levend maken, glinsterend als goud: hij moet er zijn, ligt achter de horizon verborgen.

Dus zing ik zo hard ik kan, negeer mijn zere voeten. En ren waarheen de weg mij leidt. Er zijn in de verschillende tradities voorbeelden van hoe mensen van de weg op pad worden gestuurd. Jezus zegt, lezen we vandaag, ik wijs je de weg, ga op pad, neem niet teveel mee en vertel je verhaal, breng vrede. De Boeddha zegt: jullie zullen jezelf moeten inspannen, ik wijs slechts de weg. Zij die op weg zijn gegaan worden van de ketenen van onwetendheid bevrijdt. Als je de weg verworven hebt behoren alle dingen tot dezelfde grote familie, Maar zo niet dan is alles afgescheiden en onsaamenhangend. Ook als je de weg denkt te zijn kwijt geraakt laat je door anderen der weg wijzen zodat je weer terug komt op het oeroude spoor dat ook jouw richting kan geven, waar je je veilig kan voelen en minder alleen. Wederzijds respect en wederzijds luisteren, zijn de fundamenten van harmonie.

Gevoed door onze ontmoetingen met anderen

We zijn onderweg in de reis van ons leven, en we zijn maar wat blij met de mensen van de weg die ons deelgenoot hebben gemaakt van hun weten, van hun leven, van hun ervaringen en hun liefde waardoor wij met vertrouwen verder kunnen gaan. Het is een persoonlijke reis dat onderweg zijn. We volgen paden en reizen langs wegen die anderen voor ons toegankelijk hebben gemaakt. Stad, een plek van beschaving en harmonie, een innerlijke plek waar we toetsen en wegen. Een plek in onszelf die gevoed wordt door onze ontmoetingen met anderen, die ons minder eenzaam en minder angstig maken. Een plek die respect vraagt en geeft, voor jezelf en voor anderen. Rabbijn Abraham Soetendorp omschrijft het met de volgende woorden: “De energie van liefde is oeverloos en overvloedig. Er is nooit

een tekort aan. Het is als de kaars waarmee je duizenden kaarsen kunt aansteken en blijven aansteken; er is geen energieverlies en ook geen verlies aan intensiteit.

“Liefde voor mensen is mijn drijfkracht. Elke ontmoeting zie ik als een nieuwe kans. Ik weet niet wanneer die verborgen lichtstraal net nodig is om iets in de ander of mij te beroeren. En ik zie dat liefde steeds meer de overhand krijgt. Ik spreek al jaren over de weg die we moeten gaan: van tolerantie naar respect, en van respect naar liefde voor anderen. Woorden waaruit een onvoorstelbaar vertrouwen uitspreekt en hoop, hoop dat we elkaar onderweg niet verliezen, maar juist tegenkomen en echt ontmoeten. De berg is de berg. En de weg is dezelfde als altijd. Wat werkelijk is veranderd is mijn eigen hart.”

Ik wens ons allen een goede, boeiende en bijzondere reis toe.

Lied: La vergine degli angeli

Marusia

La vergine degli angeli
Mi copra del suo manto
E me protegga vigile
Di dio l'angelo santo

La vergine degli angeli
E me protegga me protegga
L'angiol di dio

E me protegga
L'angiol di dio
Me protegga
E me protegga

Geloofsbelijdenis

Ik geloof in de Geest
van leven en liefde,
ver aan mij vooraf,
royaal aan mij vooruit,
maar ook in mij aanwezig.
Soms noem ik Hem God,
Maar het liefste
noem ik Haar Schepper.

Ik geloof in mensen,
gedreven door de Geest,
die mij vóórleven
wat leven betekent
en wat liefde vermag.
Daarom geloof ik in Jezus
en in zoveel anderen
die leefden en leven zoals Hij.

Ik geloof in de Gemeenschap van de Geest:
mensen die samen zich oefenen
in recht doen en vrede stichten,
in breken en delen.

Ik geloof in het goede,
dat wij nu eens verbergen
dan weer openbaren.
En ik geloof dat het goede
het kwade zal overleven;
dat niet het laatste woord
zal zijn aan de dood,
maar aan het leven en de liefde.
Amen.

Collecte

Intenties die werden opgeschreven in het groene boek

Tafelgebed

EEUWIGE GOD

Gij kent mij en Gij doorgrondt mij;
Gij weet mijn gaan en mijn staan.
Gisteren, vandaag en morgen
is uw Geest, uw adem, in mij.
De volheid van dat gevoel is bijna teveel.
Ik ben uw schepsel en ook zo alledaags.
In de kermis van het leven
is uw Geest voortvluchtig.

SCHEPPEL GOD

Ik ben in relatie geschapen.
Naast mij staat een ander mens
en nog één en nog één.
Wij zijn hier bij elkaar om
te delen in uw Godsgevoel,
te breken en te delen van brood en wijn.
Leven vol blijdschap
en vol verdriet.

TROOSTER GOD

Wij allen kennen pijn en angst.
Onze wereld zucht onder oorlog en geweld.
Wij voelen ons dikwijls machteloos,
help ons en onze wereld.

GEEST VAN GOD

Heradem in ons het leven,
laat ons blijvend uw kracht ervaren.
Spreek tot ons in de taal van de
liefde over God en mensen.
Schenk ons het vertrouwen
in het verbond tussen u en ons,
zodat in ons de echo klinkt van:
"IK LAAT JE NIET IN DE STEEK".

Nodiging Breken en delen van brood en wijn

Lied: Mag ik dan bij jou

Claudia de Breij

Als de oorlog komt, en als ik dan moet schuilen,
Mag ik dan bij jou?
Als er een clubje komt, waar ik niet bij wil horen,
Mag ik dan bij jou?
Als er een regel komt waar ik niet aan voldoen kan
Mag ik dan bij jou?
En als ik iets moet zijn, wat ik nooit geweest ben,
Mag ik dan bij jou?

Mag ik dan bij jou schuilen, Als het nergens anders kan?
En als ik moet huilen, droog jij m'n tranen dan?
Want als ik bij jou mag, mag jij altijd bij mij.
Kom wanneer je wilt, ik hou een kamer voor je vrij.

Als het onweer komt, en als ik dan bang ben,
Mag ik dan bij jou?
Als de avond valt, en 't is mij te donker,
Mag ik dan bij jou?
Als de lente komt, en als ik dan verliefd ben
Mag ik dan bij jou?
Als de liefde komt, en ik weet het zeker,
Mag ik dan bij jou?

Mag ik dan bij jou schuilen, als het nergens anders kan?
En als ik moet huilen, droog jij m'n tranen dan?
Want als ik bij jou mag, mag jij altijd bij mij.
Kom wanneer je wilt, ik hou een kamer voor je vrij

Als het einde komt, en als ik dan bang ben,
Mag ik dan bij jou?
Als het einde komt, en als ik dan alleen ben,
Mag ik dan bij jou?

Gedicht: jasmijn

Etty Hillesum

De jasmijn achter mijn huis is nu helemaal verwoest
door de regen en de stormen der laatste dagen.
Maar ergens in mij bloeit die jasmijn ongestoord verder,
net zo uitbundig en teder als ze altijd gebloeid heeft
en ze verspreid haar geuren rond de woning
waar jij huist, mijn God.
Je ziet, ik zorg goed voor je.
Ik breng je niet alleen mijn tranen en bange vermoedens.
Ik breng je op deze stormachtige grauwe zondagochtend
zelfs geurende jasmijn.

Actie en informatie

Slotlied: van vandaag en morgen

1.

Geen taal die Hem vertaalt,
geen lied dat bij Hem haalt,
geen god aan Hem gewaagd.
Zijn handen spelen in
op ieder nieuw begin,
geen ander die ons draagt.
Die in de stilte sprak,
het noodlot onderbrak
en baande nieuwe wegen.
Hij is nog niet verstomd,
Hij zoekt naar ons, Hij komt
in mens na mens ons tegen.

3.

Als alles is volbracht
zal Hij voor ons een stad
van brood en spelen zijn.
De stok die ons regeert,
de bek die ons kleineert,
de dood zal niet meer zijn.

Zegenbede

H.Oosterhuis / A.Oomen

2.

Het meeste gaat voorbij
maar meer en meer wordt Hij
de toekomst die ons wacht.
Bij Hem is geen verraad,
Hij zelf heeft ons gemaakt,
Hij peilt en proeft ons hart.
Wij leven maar niet echt,
zijn land van rust en recht
aanschouwen wij van verre.
Woestijn is om ons heen
en allen, één voor één,
vervreemden, vallen, sterven.

Doorschenen van zijn licht,
doorschijnend ons gezicht,
voltooid is ons verleden.
Wensdromen worden waar,
wij spreken met elkaar
een taal van hoop en vrede.

